

Statenmededeling

Onderwerp

Meerjarenprogramma SSiB 2021-2023

Datum

26 januari 2021

Documentnummer

GS: 4823654

PS: 4833908

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennismemen van

Het meerjarenprogramma Samen Sterk in Brabant (SSiB) 2021-2023, zoals dit aan de partners is aangeboden door de stuurgroep SSiB (bijlage 1).

Aanleiding

In het Bestuursakkoord 'Samen, Slim en Slagvaardig' en in de [Bestuursopdracht](#) Veilig en weerbaar Brabant hebben we eerder al aangekondigd dat het college drie jaar door wil met dit project (2021-2023). Dat gaat dan om zowel de basisopdracht van toezicht en handhaving in het totale buitengebied, als om verlenging van de versterkingssubsidie, bedoeld voor extra toezicht en handhaving in de gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Brabant. Vanaf 2021 is dit op ons initiatief verwerkt tot één totale opdracht.

Voorafgaand aan het opstellen van dit nieuwe programma, zijn een impactanalyse en een Taak-Risico-Analyse uitgevoerd (bijlagen 2 en 3). Dit was onderdeel van onze versterkingsopdracht voor 2020. De impactanalyse maakt duidelijk dat partners graag verder willen met SSiB. Het wordt gezien als een goede ontwikkeling in de aanpak van misstanden in het buitengebied. Ondanks deze goede stappen zijn we er nog niet. De problematiek is nog steeds fors en de druk op het buitengebied is in de Covid-19-periode alleen maar verder toegenomen. Zo is het fors drukker in natuurgebieden en zien we veel meer wildcrossers. Wel heeft 2020 bewezen dat de samenwerking buiten een enorme vlucht heeft genomen, juist in deze periode.

De Taak-Risico-Analyse (TRA) geeft een beeld van de arbeidsomstandigheden van de medewerkers van SSiB. Hierin staat beschreven met welke risico's de SSiB-ers in hun dagelijks werk worden geconfronteerd en worden voorstellen aan de werkgever om de organisatie verder te optimaliseren.

Bevoegdheid

Gedeputeerde Staten zijn op twee manieren betrokken bij de besluitvorming over SSiB, namelijk als lid van de Dagelijks Besturen van de drie omgevingsdiensten (gedeputeerde Smit) en als lid van de stuurgroep SSiB (gedeputeerde Van Pinxteren). Gedeputeerde Staten sturen u het meerjarenprogramma ten behoeve van uw controlerende rol.

Datum

26 januari 2021

Documentnummer

GS: 4823654

PS: 4833908

Kernboodschap

1. Bestendiging organisatie en doorontwikkelen effectieve aanpakken

De afgelopen jaren heeft SSiB een behoorlijke ontwikkeling doorgemaakt. Zo heeft de provinciale versterking in 2019 tot een behoorlijke uitbreiding van het aantal BOA's geleid, met eigen aansturing. Daarom hebben partners de wens geuit om de komende jaren de organisatie goed te bestendigen, de complexiteit te verminderen en met de blik naar buiten, de aanpakken verder door te ontwikkelen. Dit heeft er onder meer toe geleid dat we naar één SSiB zijn gegaan, met één stuurgroep.

2. Van provinciebrede naar meer regionale aanpakken

SSiB is onderverdeeld in zes regio's. Waar de prioriteiten (stroperij, afvaldumpingen en wildcrossen) provinciebreed zijn vastgesteld, is de problematiek regionaal verschillend. Daarom zijn inmiddels regionale uitvoeringsplannen opgesteld en wordt er de komende periode meer ingezet op samenwerking binnen de regio's. Dit vergroot tevens de nabijheid van gemeenten en andere partners bij SSiB.

3. Beter inspelen op actualiteiten

In de plannen is altijd al rekening gehouden met verdeling van uren op de regio's, dag/nacht/weekend en seizoensgebonden gevolgen. Daarmee was echter de ruimte om in te spelen op actualiteiten beperkt. Vanwege onder meer de gevolgen van Covid-19, de intrede van de wolf en een natuurbrand in de Peel, is in 2020 veel inzet gepleegd op onvoorziene omstandigheden. Voor de komende periode wordt daarom meer ruimte ingebouwd om flexibeler in te kunnen spelen op deze actualiteiten. Dit laat ook zien dat de geleerde lessen snel worden omgezet in betere uitvoering.

4. Voortzetten pilots en innovatieve aanpakken

Inmiddels zijn de eerste positieve resultaten van de pilots uit 2019-2020 bekend. Kort gesteld de stand van zaken:

- vaste camera's: goede resultaten, nu standaard in gebruik;
- bodycams voor BOA's: wisselende resultaten, proef is verlengd voor meer ervaring;
- onlangs is ook een drone aangeschaft, waarvoor twee BOA's zijn opgeleid;
- informatiegestuurd werken: er wordt al gebruik gemaakt van openbare data om effectievere inzet te kunnen plegen.

Het is onze insteek ook de komende jaren door te gaan met het zoeken naar efficiënte en effectieve nieuwe methoden of hulpmiddelen. Daarbij werken we ook samen met de buurprovincies en de pilots die daar lopen. Tot slot zetten we ook nog meer in op preventie.

Datum

26 januari 2021

Documentnummer

GS: 4823654

PS: 4833908

5. Uitrusting en veilig optreden

Niet alleen de effectiviteit van de inzet door SSiB, maar zeker ook de eigen veiligheid van de BOA's is van groot belang. Daarom heeft de ODBN op ons verzoek daarvoor een Taak-Risico-Analyse laten uitvoeren. Daaruit blijkt dat de problematiek in het buitengebied veelzijdig is en dat de wettelijke mogelijkheden en situatie buiten zich niet altijd goed tot elkaar verhouden. Dan gaat het niet alleen om de uitrusting, maar vooral om de beperkingen tussen BOA's domein I, domein II en de politie (bevoegdheden, capaciteit, informatiepositie). Door goed samen te werken zijn hierin al flinke stappen gezet, maar we hebben ook het rijk nodig om ons hierin verder te ondersteunen.

Dit is voor ons reden om onze inzet te richten op twee trajecten:

- a. Een effectieve, maar veilige inzet door SSiB zelf, al dan niet met andere partners;
- b. Het gesprek aangaan met de betrokken ministeries over aanpassing van de regelgeving, om tot een nog effectiever toezicht en handhaving te komen in het buitengebied.

Traject a omvat onder meer een onderzoek naar nieuwe aanpakken van stroperij. Andere aanpakken zoals die van wildcrossen zullen daarna worden doorontwikkeld. Om veilig te kunnen handhaven is gekozen voor het volgende handelingskader: we treden alleen zelf op als dit in veilige omstandigheden kan. Daarbij hoort altijd een zeker beroepsmatig risico, maar we gaan geen onverantwoorde risico's laten nemen door BOA's. In die gevallen waar het niet zelf verantwoord is, zal informatie worden verzameld en de politie worden ingeschakeld.

Traject b houdt in dat we vanuit IPO-verband het gesprek voeren met het Openbaar Ministerie en het rijk over aanpassingen in de BOA-regelgeving, extra financiering door het rijk en capaciteit van politie. Zo zetten we erop in om de eisen uit de provinciale convenanten op te nemen in landelijke regelgeving, zodat we niet periodiek 75 handtekeningen moeten organiseren om eenvoudigweg op elkaars terrein ondersteuning te mogen geven als BOA's (SSiB zelf is wel provinciebreed bevoegd, maar de overige BOA's niet). Ook de juridische mogelijkheden van samenwerking met Vlaamse instanties en de informatiepositie zijn hierin onderwerpen.

6. Antwoord op motie M89a-2020 (Omvang, uitrusting en bevoegdheden groene BOA's in het buitengebied)

Graag gaan we ter afhandeling ook nog nader in op [motie M89a-2020](#). U stelt daarin drie vragen die we op volgorde beantwoorden.

Vraag 1: bij andere provincies te inventariseren hoe omgegaan wordt met de omvang (fte's), bevoegdheden en uitrusting van groene boa's en wat de verschillen zijn met de groene BOA's van het SSiB;

Datum

26 januari 2021

Documentnummer

GS: 4823654

PS: 4833908

Antwoord:

- De Noord-Brabantse vorm van groene handhaving (SSiB) is uniek in Nederland. SSiB bestaat als enige in Nederland voor 100% uit BOA's en enkel bestaand voor toezicht in het buitengebied. Ook wordt SSiB als enige door een veelheid aan partners gefinancierd en bestuurd. Daarnaast is Noord-Brabant de enige die de Subsidiestelsel Natuur- en Landschapsgelden gebundeld aan één aparte organisatie (ODBN/SSiB) heeft toegekend, in plaats van versnipperd aan de terreinbeherende organisaties of geen subsidie uit te keren (is optioneel voor provincies en uit eigen budget). Een pure vergelijking in het aantal fte dat dezelfde taken uitvoert als SSiB, is tijdens de landelijke navraag onmogelijk gebleken.
- Qua uitrusting is bij ons met zekerheid bekend dat er landelijk slechts twee provinciaal gefinancierde BOA's (Utrecht) zijn en enkele BOA's in Limburg, die zijn uitgerust met vuurwapens. Voor de rest is ons niet veel bekend, anders dan dat SSiB-BOA's al vrij stevig zijn uitgerust (pepperspray, handboeien, korte wapenstok en de pilot met bodycams) en dat dit meer is, dan wel even zwaar is, als de meeste BOA's domein II.

Vraag 2: Hier tevens in mee te nemen:

- Het percentage groene boa's dat opgeleid is voor en/of uitgerust is met een wapen;
- Het percentage groene boa's dat opgeleid is voor en/of uitgerust kan worden met een wapen;
- Het percentage groene boa's dat uitgerust is of kan worden met bijv een wapenstok, een bodycam, een hond, pepperspray of een taser;

Antwoord (zie ook tweede lid antwoord op vraag 1):

- Op dit moment zijn er geen SSiB BOA's die zijn uitgerust met een vuurwapen. De SSiB BOA's mogen momenteel geen vuurwapens gebruiken. De werkgever (ODBN) heeft geen toestemming van de minister van JenV om hun BOA's daarmee uit te mogen rusten.
- Een (korte) wapenstok, pepperspray en handboeien behoren al tot de standaarduitrusting van de SSiB BOA's. Er loopt ook al een pilot met bodycams en er is een drone aangeschaft. Er is momenteel geen toestemming van de minister van JenV voor het gebruik van een diensthond. Een taser of lange wapenstok behoren niet tot de wettelijke mogelijkheden voor BOA's domein II.

Vraag 3: te onderzoeken of een wapenstok, een bodycam, een hond, pepperspray, een taser of een wapen nuttig en wenselijk is om aan de uitrusting van de groene boa's van het SSiB toe te voegen;

Datum

26 januari 2021

Documentnummer

GS: 4823654

PS: 4833908

Antwoord:

- De SSiB BOA's beschikken op dit moment over een korte wapenstok, pepperspray, handboeien en bodycams. Zoals op vraag 2 al is aangegeven, behoren een taser en een lange wapenstok op dit moment niet tot de wettelijke mogelijkheden voor BOA's domein II.
- In de Taak-Risico-Analyse is bekeken aan welke risico's de BOA's worden blootgesteld en wat er nog nodig is. We voeren op dit moment nog gesprekken met de ODBN, politie en andere partners over hoe we onder meer zware stroperij met elkaar effectiever kunnen bestrijden en welke partij daarin welke rol heeft. Daar zien we de grootste risico's. De te maken afspraken tussen deze partijen, gaan breder dan sec de taken van SSiB zelf. SSiB is één schakel in dit geheel. Het gaat bij deze afspraken niet alleen om de uitrusting, maar ook om afspraken als informatiedeling, noodhulp, aanhouding en bestraffing, etc.
- Ter ondersteuning van deze lopende gesprekken laten we een onderzoek uitvoeren naar effectieve aanpakken van zware stroperij. Daarbij kijken we onder meer wat er al kan met de huidige juridische mogelijkheden, maar ook wat er eventueel extra nodig is. Op deze wijze zijn we met politie en Openbaar Ministerie ook gekomen tot een wildcrossarrangement. Ons doel is om dit ook voor (zware) stroperij te creëren.
- Met goede afspraken voor een veilige en effectieve inzet tegen stroperij, kunnen we ook als college bepalen of de taak van SSiB opgerekt kan worden naar zware stroperij.
- Noot: formeel gaat de provincie niet over de uitrusting van de SSiB BOA's. Dit behoort tot de verantwoordelijkheid van de werkgever (directeur ODBN). Hij kan daarvoor een aanvraag doen bij de minister van JenV, die daarover besluit, na advies van het OM en de politie. Vervolgens moet iedere BOA zelf nog zijn diploma's behalen om met de toegestane uitrusting te mogen worden uitgerust.

Consequenties

Dit programma wordt net als nu het geval is, uitgevoerd door de omgevingsdienst Brabant-Noord (ODBN). Waar het programma één SSiB vormt, is er financieel wel een verschil. De besluitvorming over de reguliere bijdrage loopt via de besturen van de omgevingsdiensten. Voor de versterking dient de ODBN op korte termijn een subsidieaanvraag in. De basisfinanciering loopt via de VTH-begroting, terwijl de versterking wordt gefinancierd uit de bestuursopdracht Veilig en weerbaar Brabant.

Europese en internationale zaken

In het meerjarenprogramma is ook wat opgenomen over grensoverschrijdende samenwerking. Zo worden er met regelmaat gezamenlijke acties gehouden met buurprovincies en met Vlaamse instanties.

Communicatie

Het meerjarenprogramma is ontwikkeld met de partners in SSiB-verband en vastgesteld door de stuurgroep SSiB. Het programma is ook gepubliceerd op de [website](#) van SSiB. Periodiek zullen wij uw Staten informeren over de voortgang. Dit zullen wij doen aan de hand van de jaarverslagen SSiB, die telkens in het voorjaar verschijnen.

Vervolg

Dit meerjarenprogramma heeft een looptijd van drie jaar en loopt eind 2023 af. Medio 2022 willen we met een voorstel komen voor de periode 2024 en verder.

Bijlagen

1. Meerjarenprogramma SSiB 2021-2023
2. Impactanalyse SSiB 2020
3. Taak-Risico-Analyse SSiB 2020
4. Bijlage bij Taak-Risico-Analyse SSiB 2020

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: mevrouw M.J. van den Dries, (06) 27 74 50 39,
mvddries@brabant.nl.

Opdrachtnemer: de heer R.J.A. van Gerwen, (06) 52 79 45 43,
rvgerwen@brabant.nl.

Datum

26 januari 2021

Documentnummer

GS: 4823654

PS: 4833908